

Sygn. akt I ACa 703/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Kozłowska

Sędziowie: SA Robert Obrębski (spr.)

SO (del.) Agnieszka Łukaszuk

Protokolant: Katarzyna Juć

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. P.

przeciwko K. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 29 lipca 2014 r., sygn. akt XXIV C 907/12

1. ***oddala apelację;***
2. ***znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego;***
3. ***zwraca na rzecz K. M. ze środków Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 11 866 (jedenaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt sześć) złotych tytułem połowy opłaty od cofniętej apelacji.***

Agnieszka Łukaszuk Beata Kozłowska Robert Obrębski

Sygn. akt IA Ca 703/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 sierpnia 2012 r. P. P. wniósł o zasądzenie od K. M. kwoty 474625 zł tytułem poręczenia przez pozwanego, umową z 26 marca 2009 r., należności głównej obciążającej (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą K. z tytułu zbycia na jej rzecz przez powoda (...) akcji imiennych, uprzywilejowanych serii A (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K., umową z 11 lutego 2008 r., za cenę 5740000 zł, której pozostała do uregulowania część, w kwocie 2660000 zł, miała być zapłacona w terminach określonych w porozumieniu z 26 marca 2009 r., przy którego podpisaniu doszło również do udzielenia przez pozwanego oraz trzy inne osoby fizyczne, w tym przez A. B., poręczenia obejmującego zapłacenie przez nabywcę pozostałej części ceny w podanej kwocie do wysokości 1/4 zobowiązania nabywcy akcji wynikającego z podanego porozumienia. Powód dochodził ponadto zasądzenia od pozwanego kwoty 83404,11 zł tytułem odsetek kapitałowych (umownych) od podanej należności głównej za okres od 30 czerwca 2009

r. do 31 grudnia 2010 r., uzgodnionych pomiędzy stronami powołanego porozumienia, oraz odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie należności głównej w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 24 lipca 2012 r. i od 25 lipca 2012 r. do dnia zapłaty.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa. Nie kwestionując udzielenia za nabywcę akcji poręczenia zawartego w porozumieniu z 26 marca 2009 r., ani też wysokości należności głównej, podważał zakres udzielonego poręczenia w co do ¼ części należności głównej i w zakresie odsetek, zwłaszcza kapitałowych. Powoływał się też za zarzut skutecznego złożenia przez nabywcę oświadczenia o potrąceniu własnej wierzytelności w stosunku do powoda z tytułu szkody wyrządzonej nabywcy wskutek zbycia przez powoda akcji objętych blokadą poniżej ich wartości i niezaliczenia na poczet własnej wierzytelności z tytułu ceny rzeczywistej wartości rynkowej akcji sprzedanych przez powoda na rzecz brata.

Wyrokiem z dnia 29 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 474625 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 1 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem należności głównej objętej poręczeniem, którego pozwany udzielił na rzecz powoda w porozumieniu z dnia 26 marca 2009 r. za należność (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wobec powoda wynikającą z niezapłaconej części ceny za zbycie przez powoda tej spółce, umową z 11 lutego 2008 r., akcji imiennych (...) spółka akcyjna z siedzibą w K.. Sąd Okręgowy nie podzielił bowiem zarzutów pozwanego dotyczących czterokrotnie mniejszego zakresu poręczenia dotyczącego należności głównej. Nie uwzględnił również zarzutu dotyczącego potrącenia przez nabywcę akcji własnej wierzytelności wobec powoda z tytułu szkody mającej wynikać ze zbycia przez powoda na rzecz brata akcji objętych blokadą poniżej ich wartości rynkowej i niezaliczenia rzeczywistej ich wartości na poczet zobowiązania wynikającego z umowy zbycia akcji z 11 lutego 2008 r. W pozostałym zakresie, w tym co do odsetek kapitałowych określonych w punkcie piątym porozumienia z dnia 26 marca 2009 r., powództwo zostało zaś oddalone. Ustalono również zostało, że powód ponosi 85 % kosztów procesu oraz że 15 % tych kosztów obciąża pozwanego. Szczegółowe ich wyliczenie zostało pozostawione referendarzowi sądowemu. Oddalenie żądania o zapłatę odsetek kapitałowych, których wysokość została określona w porozumieniu na 9% w skali roku, naliczanych od kwoty 2460000 zł, czyli pozostałej części ceny, której termin płatności został określony w tym porozumieniu na 31 grudnia 2009 r., wynikało z ustalenia przez Sąd Okręgowy, że poręczenie, które zostało udzielone w tym porozumieniu, obejmowało wyłącznie pozostałą część ceny sprzedaży, wynoszącej łącznie 2660000 zł. Nie dotyczyło natomiast odsetek umownych, których obowiązek zapłaty przez dłużnika będącego nabywcą akcji zbytych przez powoda umową z 11 lutego 2008 r. wynikał z zapisu zawartego w punkcie piątym tego porozumienia. Sąd Okręgowy wskazał za precyzyjny zapis zawarty w punkcie szóstym porozumienia i uznał, że poręczenie udzielone przez pozwanego dotyczyło tylko należności głównej określonej jako „pozostała część ceny sprzedaży”. Według Sądu Okręgowego, w sytuacji, gdy nie wynikało z umowy zawartej przez strony 26 marca 2009 r., aby poręczenie udzielone przez pozwanego objęło zastrzeżone w nim odsetki kapitałowe od podanej należności głównej, wniosku takiego nie można było też wyprowadzić z zastosowania w tej sprawie art. 879 k.c., czyli z przepisu, w którym zakres odpowiedzialności poręczyciela został uzależniony do zakresu zobowiązania dłużnika głównego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosły obie strony, jednakże apelacja pozwanej została cofnięta. Postępowanie wywołane jej wniesieniem zostało więc prawomocnie umorzone postanowieniem Sądu Okręgowego z 20 sierpnia 2015 r, w którym przedwcześnie orzeczone o kosztach postępowania apelacyjnego, wywołanego też apelacją powoda. Oczywista zasadność zażalenia powoda na rozstrzygnięcie o kosztach spowodowała, że zostało ono uchylone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z 11 lutego 2016 r. W sytuacji, gdy została do rozstrzygnięcia apelacja powoda, nie można było uznać, aby umorzenie przez Sąd Apelacyjny postępowania odwoławczego wywołanego apelacją pozwanego kończyła postępowanie wywołane również apelacją powoda, który w swojej zaskarżył rozstrzygnięcie oddalające powództwo o zapłatę odsetek kapitałowych (umownych) w kwocie 83405 zł naliczonych na podstawie punktu piątego porozumienia z 26 marca 2009 r. od kwoty 2460000 zł za okres od 30 czerwca 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Powód zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. poprzez uczynienie samodzielnych ustaleń dotyczących zakresu poręczenia udzielonego przez pozwanego w porozumieniu z 26 marca 2008 r. w sytuacji, gdy powagą rzeczy osądzonej objęty był wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie z dnia 8 listopada

2012 r., II C 41/10, w którym zasądzone zostały odsetki ustawowe od ustalonych w tym porozumieniu części ceny, która obciążała dłużnika. Apelacja została ponadto oparta na zarzucie naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 65 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwą oceną treści powołanego porozumienia oraz zeznań świadka B. K. i bezpodstawne przyjęcie, że poręczenie udzielone przez pozwanego w porozumieniu miało nie obejmować odsetek kapitałowych (umownych) określonych w jego treści. Następny zarzut dotyczył naruszenia art. 879 § 1 k.c. poprzez pominięcie tego przepisu i uznanie, że na tle okoliczności sprawy, nie stanowił on podstawy do uznania, że zakres poręczenia udzielonego przez pozwanego obejmował nie tylko należność główną, lecz również odsetki kapitałowe. Na podstawie przedstawionych zarzutów, powód wnosił w apelacji o zamianę zaskarżonej części wyroku Sądu Okręgowego poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz skarżącego dalszej kwoty 83404,11 zł oraz o obciążenie pozwanego całością kosztów procesu za obie instancje, w tym także kosztów postępowania apelacyjnego, w wysokości wynikającej ze złożonych spisów.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosił o jej oddalenie. Ponad racje, które wynikały z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, powoływał również się na oddalenie przez Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 28 maja 2015 r., wydanym w sprawie III CSK 330/14, skargi kasacyjnej powoda wniesionej w tożsamej sprawie dotyczącej poręczenia udzielonego w porozumieniu z 26 marca 2009 r., tyle że przez A. B., od wyroku oddalającego żądanie powoda o zasądzenie odsetek kapitałowych zastrzeżonych w podanym porozumieniu oraz poręczonych na tożsamych warunkach przez innego poręczyciela niż pozwany K. M., w porozumieniu z tej samej daty. Pozwany podzielił racje, na które powoływał się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego wyroku.

Przy rozpoznawaniu apelacji powstało istotne zagadnienie prawne, które, w ocenie Sądy Apelacyjnego, miało znaczenie dla wyniku sprawy. Zgodnie z art. 390 § 1 k.p.c., zostało więc przedstawione do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Dotyczyło bowiem istotnego dla praktyki problemu związanego z wykładnią art. 879 k.c., czyli regulacji określającej zakres odpowiedzialności poręczyciela, który został w tym przepisie powiązany z zakresem zobowiązania dłużnika głównego, nie tylko co do należności głównej, lecz także w odniesieniu do odsetek podlegających naliczeniu od należności głównej za okres przysły w do daty zawarcia umowy poręczenia. Przy uwzględnieniu praktyki nieskładania przez poręczycieli osobnych oświadczeń o udzieleniu poręczenia co do odsetek od należności głównej, prawne zagadnienie, które powstało na tle okoliczności sprawy, sprowadzało się do pytania, czy jeżeli w umowie poręczenia nie została wyłączona jednoznacznie odpowiedzialność poręczyciela z tytułu kapitałowych, a więc umownych odsetek od należności głównej, przy ograniczeniu umowy tylko do zapisu obejmującego udzielenie poręczenia co od należności głównej, obciążającej dłużnika głównego, zakres odpowiedzialności poręczyciela wobec wierzyciela, wynikający art. 879 k.c., obejmuje tylko należność główną, czy też odsetki kapitałowe podlegające naliczeniu za okres przysły w stosunku do daty zawarcia umowy poręczenia. W uzasadnieniu pytania prawnego zostało więc przedstawiona szczegółowa argumentacja związana z jednolitymi, jak dotąd, poglądami doktryny i nielicznymi tylko wypowiedziami Sądu Najwyższego, w ramach których można było jednak dopatrzeć się odosobnionego charakteru poglądu, który został wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2015 r., III CSK 330/14, którego szczególne znaczenie dla sprawy wynikało z tego, że orzeczeniem tym została oddalona skarga powoda dotycząca zapłaty odsetek kapitałowych stanowiących przedmiotem żądania skierowanego wobec innego poręczyciela, lecz na podstawie umowy poręczenia o tożsamej treści, zawartej w porozumieniu z dnia 26 marca 2009 r. Sąd Najwyższy wyraził w tym wyroku bowiem pogląd prawny, zgodnie z którym „charakter umowy poręczenia przemawia przeciwko jej wykładni zmierzającej do rozszerzenia zakresu odpowiedzialności poręczyciela. Byłaby to wykładnia dokonana na niekorzyść poręczyciela, który musi być w pełni świadom, jaki dług poręcza. Wyjście poza brzmienie językowe umowy w kierunku rozszerzenia zakresu odpowiedzialności poręczyciela nie jest a limine wykluczone, jednak powinno mieć miejsce tylko wtedy, gdy jest silnie uzasadnione. Wierzyciel musi zadbać, dla swojego bezpieczeństwa, aby zakres odpowiedzialności poręczyciela nie budził wątpliwości, jego więc obciąża ryzyko niejasnych sformułowań”. W konkluzji Sąd Najwyższy uznał, że „Z art. 879 k.c. nie wynika domniemanie (dyrektywa interpretacyjna), że poręczyciel w pełni odpowiada w zakresie odpowiedzialności dłużnika. Jest wręcz przeciwnie – z powołanego przepisu wynika kompetencja stron umowy poręczenia dowolnego ukształtowania zakresu odpowiedzialności poręczyciela”. Dodać należy, że teza, która została przytoczona, wprost dotyczyła odpowiedzialności poręczyciela z tytułu odsetek kapitałowych, których wierzyciel mógłby dochodzić, gdyby

przez dłużnika nie został dotrzymany termin zapłacenia należności głównej, który był oznaczony na moment kilka miesięcy późniejszy w stosunku do daty podpisania umowy poręczenia. W powołanym wyroku z dnia 28 maja 2015 r. został więc wyrażony pogląd, który odbiega od stanowiska przyjmowanego powszechnie w doktrynie i zaprezentowanego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 5 lipca 2007 r., II CSK 136/07. W wyroku tym Sąd Najwyższy opowiedział się za taką interpretacją art. 879 k.c., przy której objęcie odsetek od należności głównej, która nie jest wymagalna, odpowiedzialnością poręczyciela wobec wierzyciela, wymagałoby wprowadzenia do umowy poręczenia jednoznacznego zapisu o przyjęciu przez poręczyciela odpowiedzialności nie tylko za należność główną, lecz także z tytułu odsetek za okres przyszyły od wymagalnej, lecz niezapłaconej w terminie należności głównej.

Postanowieniem z 22 czerwca 2016 r., III CZP 23/16, Sąd Najwyższy odmówił podjęcia uchwały co do zagadnienia prawnego, które na podstawie art. 390 k.p.c. zostało przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia na etapie rozpoznania apelacji powoda wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego z 29 lipca 2014 r. Wskazując, że przyczyną przedstawienia zagadnienia nie była wątpliwość Sądu Apelacyjnego co do wykładni art. 879 k.c., lecz „sprzeciw co do stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie III CSK 330/14”, Sąd Najwyższy uznał, że problem, który został opisany w uzasadnieniu pytania prawnego, nie dotyczył kwestii prawnej, czyli wynikającego z powołanego przepisu zakresu odpowiedzialności poręczyciela, lecz sposobu, w jaki strony powinny wyrazić swoją wolę w umowie poręczenia, aby „wyłączyć zastosowanie dyspozytywnej normy art. 879 § 1 k.c., czyli samej wykładni umowy. Uznając, że Sąd Apelacyjny zapytał o subsumpcję umowy zawartej przez strony w porozumieniu z 26 marca 2009 r. pod powołany przepis, Sąd Najwyższy podał, że nie może wyręczyć Sądu Apelacyjnego od orzekania w tej sprawie, czyli od dokonania wykładni tej umowy w odniesieniu do normy zawartej w powołanym przepisie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Ustalenia Sądu Okręgowego, w oparciu o które powództwo zostało oddalone w części dotyczącej odsetek umownych (kapitałowych) od należności określonej jako pozostała do zapłaty część ceny ustalonej w porozumieniu z 26 marca 2009 r., wliczonych na kwotę 83404,11 zł oraz odsetek ustawowych, były prawidłowe. Oparte bowiem zostały na trafnej wykładni treści tego porozumienia, w tym zwłaszcza zawartej w nim umowy poręczenia, przy analizie treści której nie zostały naruszone przez Sąd Okręgowy zasady oceny tego dokumentu prywatnego, wynikające z art. 65 oraz z art. 233 § 1 k.p.c. Zawarta w tym porozumieniu umowa poręczenia dotyczyła nie tylko pozwanego K. M., lecz także pozostałych poręczycieli. Oświadczenia każdego z nich były bowiem tożsame. Powinny więc podlegać jednakowej ocenie, również w części dotyczącej zakresu odpowiedzialności, na który powoływał się bezzasadnie powód w pozwie oraz w apelacji wniesionej w tej sprawie. Ocena zawartej w tym porozumieniu umowy poręczenia, również w podanym zakresie, została dokonana nie tylko w wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie z 8 listopada 2012 r., II C 41/10, którym prawomocnie zasądzone zostały odsetki ustawowe od podanej w porozumieniu części ceny, lecz także w zakończonym postępowaniu dotyczącym drugiego z poręczycieli, w którym tożsame żądanie powoda o zasądzenie podanych odsetek zostało prawomocnie oddalone w stosunku do A. B.. Zostało bowiem w tym postępowaniu ustalone, że oświadczenia o poręczeniu podanych zobowiązań, złożone przez wszystkich poręczycieli, w tym przez K. M., dotyczyły wyłącznie należności głównej określonej w porozumieniu z 26 marca 2009 r. Nie dotyczyły natomiast odsetek umownych i ustawowych za okres przyszyły, pomimo tego, że stosowne wyłączenie nie zostało zamieszone w treści tego porozumienia. Zostało jednak uznane, w sprawie dotyczącej A. B., że zapis polegający na zastrzeżeniu, iż poręczyciele, w tym też K. M., odpowiadać będą za należność główną określoną jako pozostała część wskazanej w tym porozumieniu ceny, oznaczał pośrednio, że zgodnym zamiarem stron umowy poręczenia, wynikającym z okoliczności jej zawarcia, było, aby zakres odpowiedzialności poręczycieli nie obejmował także określonych w nim odsetek umownych oraz odsetek ustawowych, mimo że takie wyłączenie nie zostało wyrażone w treści tego porozumienia.

W sytuacji, gdy chodziło o ocenę tej samej w istocie umowy, dotyczącej tylko innego poręczyciela, mimo że Sąd Apelacyjny nie był związany powagą rzeczy osądzonej w sprawie dotyczącej A. B., zachodziły pełne podstawy do zastosowania w tej sprawie ograniczenia wynikającego z prekluzji stanu faktycznego, który został ustalony na potrzeby rozstrzygnięcia wydanego w sprawie wcześniej zakończonej, zwłaszcza że w rozpoznanej sprawie, która dotyczyła K.

M., nie zostały przedłożone żadne nowe dowody ani dalsze okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na wykładnię porozumienia, w tym na odmienną ocenę zgodnych zamiarów jego stron. Przeciwnie, z materiału, który został w tej sprawie zebrany, w tym z przesłuchania stron, jasno wynika, że pozwany nie uczestniczył od początku spotkania zorganizowanego przez osoby podpisane pod treścią powołanego porozumienia, lecz dołączył do niego w jego trakcie i został zapoznany z wynikami przyjętych uzgodnień, które także zaakceptował poprzez złożenie podpisu pod tym dokumentem i naniesionymi odręcznie poprawkami wszystkich osób, które złożyły oświadczenia wyrażone w treści tego porozumienia.

Za przyjęciem, że ustalenia Sądu Okręgowego, oparte na wykładni treści umowy poręczenia z 26 marca 2009 r., były poprawne, przemawiał nie tylko wynik prawomocnie zakończonego postępowania wobec A. B., lecz leż bezzasadność skargi kasacyjnej, która została wniesiona przez powoda, w zakresie dotyczącym wskazanych odsetek, lecz została oddalona przez Sąd Najwyższy wyrokiem z 28 maja 2015 r., III CSK 330/14. Nie wdając się w ocenę znaczenia ogólnego poglądu wyrażonego w uzasadnieniu tego wyroku w odniesieniu do art. 879 k.c., w szczególności w zakresie ogólniejszego znaczenia normy zawartej w tym przepisie co do odpowiedzialności poręczyciela wobec wierzyciela z tytułu samych odsetek od należności głównej objętej poręczeniem, stwierdził tylko należało, że oddalając skargę kasacyjną w powołanej sprawie, Sąd Najwyższy zaakceptował nie tylko wskazany sposób wykładni powołanego przepisu, lecz również uznał, że jego niezastosowanie w zakresie odsetek, czyli dokonanie negatywnej subsumpcji, nie naruszało tego przepisu. Znajdowało bowiem podstawę w ustaleniach dokonanych na podstawie umowy poręczenia zawartej w tym porozumieniu, przy ocenie którego nie doszło do naruszenia wynikających z art. 65 k.c. zasad wykładni zawartych w nim oświadczeń, ani też zasad oceny tego dokumentu, które wynikają z art. 233 § 1 k.c. Sąd Najwyższy zaakceptował więc sposób zastosowania tych przepisów przy ocenie treści tych oświadczeń. Zaaprobowane tym samym zostało ustalenie wykluczające, aby zakres poręczenia udzielonego przez każdego z trzech poręczycieli, w tym przez K. M., obejmował nie tylko określoną w nim kwotę należności głównej, lecz również podane w nim odsetki umowne i ustawowe, pomimo tego że takie wyłącznie nie zostało wprost zastrzeżone w treści umowy poręczenia. W sytuacji, gdy skarga kasacyjna powoda w sprawie A. B., dotycząca zastosowania powołanych przepisów, w tym negatywnej subsumpcji, w zakresie odsetek, w odniesieniu do art. 879 § 1 k.c., została oddalona, a Sąd Najwyższy odmówił podjęcia uchwały w odniesieniu do zagadnienia prawnego, które zostało przedstawione przez Sąd Apelacyjny w rozpoznanej sprawie, przy rozstrzygnięciu o zasadności apelacji powoda dotyczącej innego poręczyciela, wynikającej jednak z jednej i tej samej umowy, Sąd Apelacyjny w zasadzie został postawiony przed sytuacją braku możliwości dokonania samodzielnej oceny zakresu odpowiedzialności K. M. oraz narażony na nieuchronnie korzystny dla pozwanego wynik potencjalnej skargi kasacyjnej od wyroku opartego o formalnie możliwe do przyjęcia odmienne założenia w tym zakresie. Skierowanie do Sądu Najwyższego pytania zawartego w postanowieniu Sądu Apelacyjnego z 18 lutego 2016 r. nie było motywowane tylko dostrzeżeniem przez Sąd Apelacyjny odosobnionej wykładni przyjętej w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 28 maja 2015 r., III CSK 330/14 oraz świadomością jego znaczenia dla orzecznictwa sądów powszechnych i praktyki obrotu prawnego. Było też wyrazem przekonania o konieczności wydania przez Sąd Apelacyjny rozstrzygnięcia opartego na samodzielnej ocenie okoliczności tej sprawy, w tym własnej wykładni porozumienia z 26 marca 2009 r., popartej tylko uznaną w literaturze oraz honorowaną w praktyce wykładnią art. 879 § 1 k.c., która nie została jednak potwierdzona w uzasadnieniu powołanego wyroku. Nie było jednak sensowne odstępowanie od oceny okoliczności tej sprawy, która została zaakceptowana wprost przez Sąd Najwyższy, w sytuacji, gdy w uzasadnieniu orzeczenia z 22 czerwca 2016 r., III CZP 23/16, Sąd Najwyższy nie podzielił intencji Sądu Apelacyjnego, lecz uznał, że przedstawiony problem nie dotyczy zagadnienia prawnego, lecz wykładni konkretnej umowy, czyli porozumienia z 26 marca 2009 r., która została uprzednio zaakceptowana przez oddalenie skargi kasacyjnej w sprawie dotyczącej innego poręczyciela. Uwzględniając opisane stanowisko Sądu Najwyższego, jak też mając świadomość, że celem procesu w sprawie cywilnej, również prowadzonego w instancji odwoławczej, jest nie tyle wykazywanie racji sądów poszczególnych szczebli, sądy powszechne powinny bowiem stosować się do ocen prawnych wyrażanych przez Sąd Najwyższy, lecz udzielenie stronom ochrony w sposób odpowiadający dokonany ustaleniom i oparty na właściwym zastosowaniu odpowiednio dobranych norm prawnych, również przez negatywną subsumpcję ustalonego stanu sprawy pod wskazywane przez strony przepisy, Sąd Apelacyjny nie dostrzegł podstaw do uwzględnienia apelacji poprzez wydanie wyroku opartego na założeniach, które mogły zostać niepodzielone na dalszym etapie czynności. Nie zostały bowiem zaakceptowane przez Sąd Najwyższy w wyroku dotyczącym tego samego

stanu faktycznego z dnia 28 maj 2015 r., III CSK 330/14, a pośrednio również w postanowieniu z 22 czerwca 2016 r., III CZP 23/16. Wyrażone w tych orzeczeniach stanowisk było wiążące bezpośrednio albo na zasadzie prekluzji stanu faktycznego ustalonego w prawomocnie zakończonej sprawie i zostało przyjęte przez Sąd Apelacyjny jako podstawa negatywnego rozstrzygnięcia o zasadności apelacji, która z tych względów podlegała oddaleniu.

W sytuacji, gdy postępowanie wywołane apelacją pozwanego zostało w tej sprawie umorzone, zaś apelacja powoda została oddalona, zachodziły pełne podstawy do wzajemnego zniesienia pomiędzy stronami kosztów postępowania apelacyjnego, zgodnie z art. 100 in principio k.p.c., zwłaszcza że złożenie przez pozwanego oświadczenia o cofnięciu apelacji przed wyznaczeniem rozprawy w postępowaniu odwoławczym przemawiało za koniecznością zwrócenia stronie pozwanej połowy opłaty, którą pozwany uiścił od swojej apelacji, o czym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych sprawach cywilnych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów i art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Robert Obrębski Beata Kozłowska Agnieszka Łukaszyk